

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 stycznia 2013 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty 721,31 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 23 listopada 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 lutego 2013 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. nakazał, aby pozwana (...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł. zapłaciła powódce (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę dochodzoną pozwem wraz z kosztami procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo w tymże terminie wniosła sprzeciw.

Sprzeciwem od nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła powyższy nakaz w całości i wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana zakwestionowała roszczenie zarówno co do zasady, jak i wysokości. Podniosła, że umowa najmu pojazdu zastępczego (...) zawarta pomiędzy powódką a poszkodowaną jest nieważna z uwagi na fakt, że nie zawiera wszystkich istotnych postanowień umowy, tj. brak w umowie najmu wysokości stawki czynszu, za jaki powódka wynajęła poszkodowanej pojazd zastępczy, a wręcz ustalenia, że czynsz najmu będzie w ogóle płacony na rzecz powódki. Ponadto pozwana wskazała, iż umowa cesji wierzytelności jest nieważna, a zatem powódka nie ma legitymacji czynnej do dochodzenia roszczenia objętego pozwem. Wskazała, iż w § 1 pkt 1 umowy cesji wierzytelności – cedent przelał na cesjonariusza wierzytelność, tj. prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego Zapis ten wskazuje jedynie kontury prawne umowy najmu, poszkodowany scedowała na powódkę wierzytelność o nieokreślonej treści. Nie zostało bowiem określone, że poszkodowany przelewa kwotę 721,31 złotych tytułem należnej zapłaty za czynsz najmu, albowiem w dniu podpisywania umowy cesji nie wiedział, jaka kwota będzie przedmiotem umowy cesji wierzytelności. W ocenie pozwanej powódka nie wykazała także, że poszkodowany zmuszony był wynająć pojazd zastępczy. Pozwana zakwestionowała także wysokość kosztów najmu pojazdu zastępczego, wskazując, iż zastosowana przez powódkę stawka czynszu najmu została zawyżona. Zakwestionowała także czas naprawy uszkodzonego pojazdu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 sierpnia 2012 roku doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został pojazd marki V (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność G. C.. Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł..

(dowód: okoliczności niesporne)

Uszkodzony pojazd marki V (...) o numerze rejestracyjnym (...) w dniu 17 września 2012 roku został przyjęty do warsztatu i w tym samym dniu dostarczono do warsztatu zatwierdzoną kalkulację naprawy. W dniu 18 września 2012 roku serwis zgłosił konieczność dokonania dodatkowych oględzin przez przedstawiciela ubezpieczyciela i w tym samym dniu zgłosił do zatwierdzenia poprawioną kalkulację naprawy. W dniu 19 września 2012 roku doszło do dodatkowych oględzin i zamówiono części zamienne, które otrzymano w dniu 20 września 2012 roku. W dniu 26 września 2012 roku zakończono naprawę i wydano pojazd poszkodowanemu.

(dowód: arkusz naprawy pojazdu najemcy – k. 44)

W okresie od dnia 17 września 2012 roku do dnia 26 września 2012 roku poszkodowany G. C. użytkował pojazd zastępczy marki S (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynajęty od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na podstawie umowy najmu (...) z dnia 17 września 2012 roku. Wysokość czynszu najmu wyniosła 2.071,31 złotych brutto.

(dowód: umowa najmu (...) nr (...) – k. 36-39; pełnomocnictwo – k. 40; cennik (...) k. 41; oświadczenie dla ubezpieczyciela – k. 43)

Na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 17 września 2012 roku G. C. przełał na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. pojazdu zastępczego, przysługującą mu w związku z wyżej opisaną szkodą komunikacyjną z dnia 31 sierpnia 2012 roku, likwidowaną przez (...) S.A.

(dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 17 września 2012 roku – k. 34; pełnomocnictwo – k. 40)

W dniu 30 września 2012 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wystawiła fakturę VAT nr (...) z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego marki S. (...) o nr rej. (...) w okresie od dnia 17 września 2012 roku do dnia 26 września 2012 roku (9 dni) na kwotę 2.071,31 złotych brutto.

(dowód: faktura VAT – k. 45)

Pismem z dnia 17 października 2012 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wezwała (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł. do zapłaty kwoty 2.071,31 złotych brutto. Wezwanie doręczono w dniu 23 października 2012 roku.

(dowód: pismo z dnia 17 października 2012 roku – k. 52-55; zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 68)

Decyzją z dnia 30 listopada 2012 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł. zapłaciła kwotę 1.350 złotych tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

(dowód: decyzja z dnia 30 listopada 2012 roku – k. 147)

Technologiczny czas naprawy samochodu marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) powinien wynosić 2 dni robocze. Uzasadniony i niezbędny czas naprawy w serwisie wyżej wymienionego pojazdu powinien wynosić 3 dni robocze, a czwartego dnia pojazd powinien być gotowy do odbioru.

W zbadanych przez biegłego i wybranych losowo wypożyczalniach stawki czynszu najmu wahały się od 100 złotych do 170 złotych netto za 1 dobę, przy tym analiza ta nie objęła stawek stosowanych przez duże wypożyczalnie sieciowe działające w obrębie portów lotniczych i hoteli.

(dowód: opinia pisemna biegłego sądowego R. S. – k. 209-232; ustne wyjaśnienia biegłego R. S. złożone na rozprawie w dniu 19 września 2014 roku – k. 267-268)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy oraz opinii biegłego sądowego R. S..

Sąd zwążył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne, podlegało oddaleniu.

Zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art.3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy

lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Zgodnie z art. 659 § 1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Z kolei, zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Zatem w sytuacji zaistnienia szkody ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC z sprawcą szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości. Ta zasada odnosi się również do kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, oczywiście w zakresie, w jakim pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę, w tym wypadku z kolizją drogową.

W przedmiotowym procesie pozwana nie kwestionowała okoliczności faktycznych zdarzenia oraz swojej odpowiedzialności (co do zasady) za wyrządzoną szkodę. Wypłaciła zresztą przed procesem część pierwotnie dochodzonej przez powódkę kwoty. Pozwana w sprzecznie od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa podniosła cztery zarzuty. Pierwszym był zarzut nieważności umowy najmu z uwagi na brak określenia wysokości czynszu najmu. Drugim zarzutem był zarzut nieważności umowy cesji wierzytelności z uwagi na niedostateczne określenie przedmiotu umowy. Trzecim zarzutem było niewykazanie konieczności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego. Czwartym zarzutem było niewykazanie przez powódkę uzasadnionego czasu, w którym pojazd znajdował się w zakładzie naprawczym, a tym samym czasu trwania umowy najmu oraz zawyżenie przyjętej stawki czynszu najmu.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania, iż opisana w pozwie umowa najmu jest nieważna. Wysokość czynszu została określona poprzez wskazanie w § IV.1 umowy najmu, że Najemca zobowiązuje się zapłacić Wynajmującemu czynsz najmu za auto zastępcze w wysokości wynikającej z cennika (...), stanowiącego załącznik nr 1 do umowy. Ponadto w § IV.2 umowy najmu ustalono, że zaspokojenie roszczenia Wynajmującego z tytułu czynszu najmu może nastąpić poprzez zapłatę kwoty pieniężnej określonej w cenniku lub przelew wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu auta zastępczego, przysługujących Najemcy wobec ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody (k. 37). Powódka złożyła cennik (...) podpisany przez najemcę (k. 41), na którego podstawie wystawiono fakturę VAT (k. 45). W konsekwencji brak było podstaw do uznania, że umowa najmu była nieważna. Strony bowiem ustaliły, że czynsz najmu będzie płacony na podstawie zaakceptowanego przez najemcę cennika.

Niezasadny okazał się także zarzut pozwanej odnośnie braku legitymacji czynnej powódki z uwagi na nieważność umowy cesji wierzytelności.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.).

Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać (tak też E. Ł., (...) prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 904). Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (tak trafnie SN w wyroku z 11 maja 1999 r., III CKN 423/98, Biul. SN 2000, nr 1, s. 1), a zatem oznaczenie stron tego stosunku, świadczenia

oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzycelność.

W niniejszej sprawie wierzycelność będąca przedmiotem umowy cesji została w dostateczny sposób oznaczona i została skutecznie zbyta na rzecz powódki. W treści tej umowy wskazano, iż chodzi o wierzycelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego – w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 31 sierpnia 2012 roku, likwidowaną przez towarzystwo (...) S.A. Niezasadny okazał się zatem zarzut pozwanej odnośnie nieważności umowy cesji wierzycelności z powodu niedostatecznego określenia przedmiotu cesji.

Odnosząc się z kolei do trzeciego zarzutu pozwanej, iż nie zostało wykazane, że normalnym następstwem działania sprawy jest prawo najmu pojazdu zastępczego, wskazać należy, iż zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej.

W ocenie Sądu szkoda, którą poszkodowany poniósł w wyniku kolizji z dnia 31 sierpnia 2012 roku obejmowała również koszty najmu pojazdu zastępczego. Oczywistym jest bowiem, że przez okres, kiedy samochód przebywał w warsztacie naprawczym nie mógł korzystać z własnego samochodu, mógł zatem wynająć samochód zastępczy i ponieść koszty tego wynajmu. Poszkodowany wykorzystywał uszkodzony pojazd do załatwiania spraw osobistych (k. 42). Pozwana nie zgłosiła wniosków dowodowych mających na celu wykazanie, że poszkodowany mógł wykorzystać inny, posiadany pojazd lub zasada proporcjonalności przemawiała za skorzystaniem z innego środka komunikacji.

Pozwana zakwestionowała także zgłoszone w pozwie roszczenie co do wysokości, w szczególności zakwestionowała długość okresu naprawy uszkodzonego pojazdu oraz będący jego odpowiednikiem czas korzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego, a także stawkę czynszu najmu.

Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 223 k.p.c.), w konsekwencji, to na pozwanej spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez nią twierdzeń, że uzasadniony czas naprawy uszkodzeń powstałych w pojeździe poszkodowanego był krótszy niż faktyczny czas naprawy tego pojazdu dokonanej przez warsztat naprawczy i pojazd nie musiał przez cały ten okres znajdować się w warsztacie naprawczym. Pozwana celem wykazania powyższego zgłosiła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia uzasadnionego i niezbędnego czasu naprawy oraz wysokości stawek czynszu występujących na rynku lokalnym. Jak wynika z pisemnej opinii biegłego sądowego R. S., uzasadniony czas naprawy pojazdu w okolicznościach niniejszej sprawy powinien wynosić maksymalnie 3 dni robocze (czwartego dnia pojazd powinien być gotowy do wydania poszkodowanemu). W zbadanych przez biegłego i wybranych losowo wypożyczalniach stawki czynszu najmu wahały się od 100 złotych do 170 złotych netto za 1 dobę, przy tym analiza ta nie objęła stawek stosowanych przez duże wypożyczalnie sieciowe działające w obrębie portów lotniczych i hoteli.

W trakcie składania ustnych wyjaśnień biegły odniósł się do wszystkich zarzutów zgłoszonych przez pełnomocnika powódki. Biegły w szczególności podkreślił, że uszkodzony pojazd był w pełni sprawny i bezpieczny dla ruchu drogowego. W związku z tym nie było uzasadnione przyjęcie pojazdu do warsztatu przed otrzymaniem przez warsztat zatwierdzonej kalkulacji naprawy oraz otrzymaniem części zamiennych. Ustalenie przez warsztat uszkodzenia dodatkowych części i oczekiwanie na zatwierdzenie poprawionej kalkulacji naprawy może wstrzymać proces naprawy, jednak zależy to od rodzaju ukrytych uszkodzeń, które wyjdą na jaw po rozpoczęciu naprawy. Biegły podkreślił, że w przedmiotowej sprawie nie było uszkodzeń ukrytych – wszystkie uszkodzenia były widoczne. Opierając się na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, w tym dokumentacji zdjęciowej biegły stwierdził, że profesjonalny zakład naprawczy po analizie uszkodzeń powinien przyjąć, że doszło do uszkodzenia również dwóch prowadnic. W konsekwencji biegły przyjął, że brak było podstaw do uwzględnienia okresu oczekiwania na zgłoszenie dodatkowych uszkodzeń i akceptację poprawionej kalkulacji naprawy. Wyżej opisane wnioski biegłego są logiczne i przekonujące,

jeśli weźmie się pod uwagę zakres i charakter uszkodzeń samochodu widocznych na dokumentacji zdjęciowej zawartej w aktach szkody (k. 157-160). Uszkodzenia samochodu są bardzo niewielkie oraz mają charakter typowy, bardzo często występujący.

Opinia biegłego jest opinią jasną i przekonującą. Po złożeniu przez biegłego ustnych wyjaśnień żadna ze stron nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej lub dowodu z opinii innego biegłego.

Okres przebywania uszkodzonego pojazdu wykraczający poza wyżej wymieniony czas nie pozostaje w związku przyczynowym z zaistniałą szkodą. W konsekwencji jako uzasadniony czas naprawy pojazdu, a tym samym uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego Sąd uznał 4 dni robocze (3 dni naprawy oraz 1 dzień przeznaczony na czynności wydania pojazdu), który to okres był wystarczający z punktu widzenia technologicznego oraz faktycznego czasu naprawy do dokonania naprawy pojazdu.

Ponieważ pojazd został przyjęty do naprawy w dniu 17 września 2012 roku (poniedziałek), naprawa powinna zakończyć się w dniu 19 września 2012 roku (po upływie trzech dni roboczych, tj. w środę), a kolejnego dnia, tj. 20 września 2012 roku (czwartek) poszkodowany powinien odebrać pojazd. W konsekwencji uzasadniony okres przebywania pojazdu w warsztacie powinien wynosić 4 dni kalendarzowe.

Zgodnie z wystawioną na podstawie zaakceptowanego przez poszkodowanego cennika fakturą VAT, stawka czynszu najmu wyniosła 187,11 złotych netto za 1 dobę. Przyjęta przez strony umowy najmu stawka czynszu pozostaje tak długo w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą, dopóki nie wykracza znacząco poza stawki występujące na rynku lokalnym. W zbadanych przez biegłego i wybranych losowo wypożyczalniach stawki czynszu najmu wahały się od 100 złotych do 170 złotych netto za 1 dobę, przy tym analiza ta nie objęła stawek stosowanych przez duże wypożyczalnie sieciowe działające w obrębie portów lotniczych i hoteli. Z porównania stawki przyjętej przez strony umowy najmu (187,11 złotych) oraz najwyższej ustalonej przez biegłego (170 złotych) wynika, że stawka wynikająca z cennika powódki nie odbiega rażąco od stawek rynkowych. Należy przy tym podkreślić, że biegły dokonał analizy tylko sześciu losowo wybranych wypożyczalni wykluczając wypożyczalnie działające przy hotelach i na lotniskach.

W konsekwencji należało przyjąć, że uzasadniony czynsz najmu pojazdu zastępczego wyniósł 748,44 złotych netto (4 razy 187,11 złotych netto), tj. 920,58 złotych brutto. Ponieważ przed procesem pozwana zapłaciła kwotę 1.350 złotych, powództwo podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd oparł się na dyspozycji przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Na koszty poniesione przez pozwaną składały się: wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 180 złotych, opłata skarbową w wysokości 17 złotych oraz wydatki na opinię biegłego w wysokości 942,03 złotych.